

IZVJEŠTAJ O SAMOEVALUACIJI SA KRITERIJUMIMA

NAZIV USTANOVE	NAZIV ORGANIZACIONE JEDINICE
Br.	Br.
Datum i mjesto	Datum i mjesto

Napomena: Za svaki kriterijum obrazložiti njegovo ispunjavanje, odnosno neispunjavanje prilažući dokument ili izvod iz dokumenta kao dokaz.

STANDARD 1. POLITIKA OBEZBJEĐENJA KVALITETA

Ustanove treba da imaju politiku obezbjeđenja kvaliteta koja je javna i koja predstavlja dio njihovog strateškog upravljanja. Unutrašnji akteri treba da izgrađuju i implementiraju ovu politiku kroz odgovarajuće strukture i procese, uz uključivanje spoljnih aktera.

Smjernice:

Politike i procesi su glavni nosioci koherentnog sistema za obezbjeđenje kvaliteta ustanove koji obrazuje ciklus za stalno poboljšanje i doprinosi odgovornosti ustanove. Takav sistem pruža podršku razvoju kulture kvaliteta u kojoj svi unutrašnji akteri preuzimaju odgovornost za kvalitet i uključeni su u obezbjeđenje kvaliteta na svim nivoima ustanove. Kako bi se ovo omogućilo, politika ima formalan status i javno je dostupna.

KRITERIJUMI

Politika obezbjeđenja kvaliteta ustanove je formalno usvojena i javno dostupna (datum usvajanja, internet stranica sa javno dostupnim dokumentom).

Obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja na Univerzitetu Crne Gore je oblast koja je prepoznata normativnim aktima, u kojima su definisani uslovi potrebni za obezbjeđenje kvaliteta, postizanje kvalitetnijeg i konkurentnog visokog obrazovanja, nadležnosti nosilaca sistema kvaliteta, stručna tijela i procedure.

Kao krovni akt Univerziteta, Statut (odredbe od člana 109 do 115) definišu proceduru samoevaluacije i ocjene kvaliteta.

Pored Statuta, Univerzitet Crne Gore je usvojio i Pravilnik o organizaciji i radu sistema za osiguranje i unapređenje kvaliteta na Univerzitetu Crne Gore (Bilten broj 343, 30. april 2015. godine). Pravilnik je dostupan na linku:

https://www.ucg.ac.me/skladiste/blog_1015/objava_38310/fajlovi/PRAVILNIK.pdf

Univerzitet Crne Gore je usvojio i Standarde i indikatore za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta/samoevaluaciju, koje je izradio Odbor za upravljanje sistemom kvaliteta (usvojen na sjednici 13.12.2019.g.). Dokument je razmatran i na sjednicama Senata 24.12.2019. godine, potom i Upravnog odbora. Standardi i indikatori kvaliteta su dostupni u prilogu Izvještaja, kao i putem linka: <https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1015/objava/60058-standardi-i-indikatori-za-obezbjeđenje-i-unapređenje-kvaliteta-samoevaluacija>

Pored navedenog, Univerzitet Crne Gore je usvojio i Strategiju razvoja Univerziteta za period 2019-2024. godine, koja, takođe, prepoznaje kao jedan od ciljeva njegovanje kulture kvaliteta. Strategija je usvojena na sjednici 17.07.2019. godine i dostupna je na linku: <https://www.ucg.ac.me/objava/blog/6/objava/55573-strategija-razvoja-univerziteta-crne-gore-2019-2024>

Politika ustanove podržava organizaciju sistema za obezbjeđenje kvaliteta.

Univerzitet obezbjeđuje kontinuirani razvoj sistema kvaliteta u svim aspektima svog djelovanja.

Statutom Univerziteta Crne Gore uređen je mehanizam obezbjeđenja kvaliteta i definisane su nadležnosti na nivou Univerziteta i organizacionih jedinica.

Na nivou Univerziteta, uspostavljen je Centar za unapređenje kvaliteta, kao dio organizacione strukture Rektorata i nadležan je za funkcionisanje sistema za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta na Univerzitetu. U okviru Centra funkcioniše i Odbor za upravljanje sistemom kvaliteta, koji je stručno tijelo Centra, a članove imenuje Senat. Za više informacija o Centru, posjetiti link: <https://www.ucg.ac.me/rektorat/kvalitet>

Svaka organizaciona jedinica Univerziteta ima komisiju za obezbjeđenje i unapređenje sistema kvaliteta (tokom 2015. godine su uspostavljene). Komisiju imenuje Vijeće jedinice, iz reda akademskog osoblja sa akademskim, odnosno naučnim zvanjem i predstavnika studenata.

Postupak za obezbjeđenje i unapređenje sistema kvaliteta sprovodi se u skladu sa kriterijumima i standardima za samovrednovanje i procedurama za ocjenjivanje kvaliteta ustanova visokog obrazovanja.

Politika ustanove podržava organizacione jedinice kao i pojedinačno zaposlene, a studenti se podstiču da preuzmu svoje odgovornosti u pogledu obezbjeđenja kvaliteta.

Statutom Univerziteta Crne Gore predviđeno je da organizacione jedinice vrše redovno preispitivanje i reviziju svojih studijskih programa, o čemu sačinjavaju odgovarajuće izvještaje. Vijeća organizacionih jedinica obezbjeđuju akademsko osoblje koje zadovoljava standarde kvaliteta, koje je kvalifikovano i kompetentno u predmetnoj oblasti, i u cjelosti upoznato sa nastavnim planovima i ishodima učenja, te ih permanentno sprovode.

Pravilnikom o organizaciji i radu sistema za osiguranje i unapređenje kvaliteta na Univerzitetu Crne Gore detaljnije su uređene nadležnosti, organizacija i način rada za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta na Univerzitetu Crne Gore, kao i druga pitanja od značaja za njegovo funkcionisanje. Sistem osiguranja i unapređenja kvaliteta je usklađen sa ciljevima Evropskog prostora visokog obrazovanja, potencirajući značaj visokih standarda kvaliteta u svim oblastima djelovanja.

Organi Univerziteta, stručna i savjetodavna tijela, kao i svi zaposleni i studenti odgovorni su za sprovođenje sistema kvaliteta na Univerzitetu, odnosno na organizacionoj jedinici, u skladu sa svojim nadležnostima i ulogom koju imaju.

Postupak samovrednovanja, kontinuiranog praćenja, osiguranja i unapređenja kvaliteta sprovode Centar za unapređenje kvaliteta, na nivou Univerziteta i Komisije za obezbjeđenje i unapređenje sistema kvaliteta, na nivou organizacionih jedinica. Univerzitet i organizacione jedinice, kao nosioci implementacije sistema kvaliteta, djeluju usklađeno i odgovorni su za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta na Univerzitetu.

Centar za studije i kontrolu kvaliteta ima dva stalna odbora/stručna tijela: Odbor za upravljanje sistemom kvaliteta i Odbor za monitoring master studija.

Nadležnosti **Odbora za upravljanje sistemom kvaliteta** su:

1. Priprema prijedloga strateških planova i programa u oblasti kvaliteta, i donošenje odluka o smjernicama i postupcima za njihovo sprovođenje;

2. Priprema prijedloga za poboljšanja standarda, procedura i metoda provjere kvaliteta;
3. Predlaganje Senatu i Upravnom odboru Univerziteta konkretnih projekata i aktivnosti koji podstiču inovacije i razvoj u svrhu obezbjeđenja i unapređenja kvaliteta;
4. Podnošenje mišljenja Senatu o stanju u oblasti kvaliteta, o ocjeni kvaliteta Univerziteta, odnosno ocjeni kvaliteta u pojedinim oblastima u kojima se sprovodio postupak samovrednovanja;
5. Pomoć u pripremi dokumentacije za samoevaluaciju i akreditaciju;
6. Razmatranje izvještaja o samoevaluaciji i akreditaciji studijskih programa i dostavljanje mišljenja Senatu;
7. Utvrđivanje organizacije sistema izvještavanja;
8. Obavljanje ili stvaranje preduslova za sve ostale aktivnosti vezane za kvalitet.

Komisija za obezbjeđenje i unapređenje sistema kvaliteta jedinice zadužena je za cjelovito obezbjeđenje i unapređenje sistema kvaliteta jedinice.

Nadležnosti Komisije su:

1. Da vrše redovno preispitivanje i reviziju studijskih programa koji se realizuju na jedinici, kao i kadrovske strukture jedinice, prateći sprovođenje nastavnih planova i programa i ishoda učenja;
2. Sačinjavanje izvještaja koji sadrže analizu i ocjenu ispunjenosti standarda za samovrednovanje, prednosti i nedostatke u pogledu ispunjenosti tih standarda i predlog mjera za poboljšanje kvaliteta;
3. Svi ostali poslovi vezani za obezbjeđenje i unapređenje sistema kvaliteta organizacione jedinice, na osnovu odluka organa Univerziteta i jedinice.

Uloga studenta u obezbjeđenju sistema kvaliteta je prepoznata na način da su studenti uključeni u stručna tijela Univerziteta i komisije, i na taj način participiraju u svim procesima koji se tiču unapređenje kvaliteta na UCG.

Takođe, shodno zakonskoj obavezi, svake godine se sprovodi studentsko vrednovanje nastave. Izvještaj o anketiranju se, nakon instanci na fakultetskoj jedinici, prosleđuje i Senatu Univerziteta Crne Gore na upoznavanje, uz mišljenje Centra za unapređenje kvaliteta.

Politika ustanove podržava akademski integritet i slobode, pri čemu se budno pazi na mogućnost pojave akademskih prevara.

Djelatnost Univerziteta zasnovana je na akademskim slobodama. Na osnovu člana 9 stav 2 Zakona o akademskom integritetu, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 18.09.2019. godine, donio je Etički kodeks Univerziteta Crne Gore kojim se uređuju moralna i profesionalna načela kojih se mora pridržavati akademsko i drugo osoblje i studenti, u cilju očuvanja i unapređenja dostojanstva i ugleda Univerziteta Crne Gore, shodno njegovoj misiji, kao i u postupak za slučaj povrede tih načela. Etički kodeks Univerziteta Crne Gore predstavlja zajednički sistem vrijednosti, dominantni model profesionalnog ponašanja akademskog i drugog osoblja, koji posebno promoviše načela naučne čestitosti. Ovim aktom je predviđena odgovornost i način postupanja u slučaju otkrivanja akademskih prevara.

Internim procedurama posebno je uređen mehanizam otkrivanja akademskih prevara na nivou master i doktorskih studija, upotrebom softvera za otkrivanje plagijata od strane Centra za unapređenje kvaliteta, Centra za doktorske studije, a provjeravaju se i publikacije Univerziteta, za što je nadležan Uređivački odbor. Univerzitet je donio i Odluku o korišćenju softvera za utvrđivanje plagijata na Univerzitetu Crne Gore (objavljena u Biltenu broj 428, 18. aprila 2018. godine).

Fakultetskim jedinicama je, takođe, data preporuka da se, u cilju unapređenja akademskog pisanja na Univerzitetu Crne Gore, sprovodi provjera seminarskih, diplomskih i drugih radova

putem softvera koji su dostupni za besplatno korišćenje, po inicijativi Centra za unapređenje kvaliteta.

U cilju promovisanja akademskog integriteta na Univerzitetu Crne Gore i, uopšteno, širenja kulture kvaliteta, kreiran je sajt za akademski integritet:

<https://www.akademskiintegritet.ucg.ac.me/>

Centar za unapređenje kvaliteta svake godine upućuje inicijativu fakultetskim jedinicama da motivišu studente da pristupe polaganju online kursa o akademskom integritetu, nakon čega dobijaju sertifikat, koji mogu da prilože u svojoj studentkoj evidenciji na fakultetskoj jedinici. Na ovaj način se obezbjeđuje da studenti budu upoznati sa osnovnim postulatima akademskog integriteta i da unaprijede akademsko pisanje.

Rektorat je internim aktom uputio dopis fakultetskim jedinicama broj 01-2970/1, od 13.09.2018. g. da se imenuje i predstavnik iz reda administrativnog osoblja, koji će biti angažovan u aktivnostima iz ove oblasti, u skladu sa aktuelnim planovima na Univerzitetu Crne Gore. Održano je i nekoliko seminara, foruma, kako bi se studenti, akademsko i administrativno osoblje edukovalo o navedenoj temi. Više o tome na sajtu Univerziteta Crne Gore, u sklopu sekcije Vijesti.

Politika ustanove štiti od netolerantnosti bilo koje vrste ili diskriminacije usmjerene protiv studenata ili zaposlenih.

Statutom Univerziteta Crne Gore predviđeno je da Univerzitet obezbjeđuje slobodu organizovanja i udruživanja, kao i zaštitu od diskriminacije po bilo kom osnovu, u skladu sa posebnim zakonom. Univerzitet uređuje osnovna moralna i profesionalna načela akademskog i drugog osoblja Etičkim kodeksom.

Statutom je predviđeno da se svi izbori u akademska zvanja vrše na osnovu akademskih zasluga, bez diskriminacije po bilo kojem osnovu.

Takođe, Statutom je predviđeno da prava i obaveze studenata, utvrđena zakonom, se ostvaruju na način da svaki student ima posebno pravo na jednakost, različitost i zaštitu od svih oblika diskriminacije, u skladu sa zakonom i ovim statutom.

Etičkim kodeksom Univerziteta kao neprihvatljive su označene pojave i ponašanja u okviru univerzitetske zajednice, u nastavi i profesionalnom radu kao što su: korupcija, diskriminacija, uznemiravanje, sukob interesa, nelojalnost, neodgovornost itd.

Takođe, Etičkim kodeksom Univerziteta zabranjen je svaki oblik diskriminacije studenata po osnovu rase, boje kože, nacionalne pripadnosti, društvenog i etničkog porijekla, veze sa nekim manjinskim narodom ili nacionalnom zajednicom, jezika, vjere ili uvjerenja, političkog ili drugog mišljenja, pola, rodnog identiteta, seksualne orijentacije, zdravstvenog stanja, invaliditeta, starosne dobi, imovinskog stanja, bračnog i porodičnog stanja, pripadnosti grupi ili pretpostavci o pripadnosti grupi, političkoj partiji ili drugoj organizaciji, kao i drugih ličnih svojstava.

Postupak zaštite i mjere koje se mogu preduzeti u postupku zaštite od diskriminacije uređene su Etičkim kodeksom Univerziteta Crne Gore.

Politika ustanove podržava uključivanje spoljnih aktera u obezbjeđenje kvaliteta.

Na kraju svake studijske godine sprovodi se postupak samoevaluacije studijskih programa koji se realizuju na Univerzitetu, nastave i uslova rada, koji uključuje anketiranje studenata svih nivoa studija.

U procedurama osiguranja kvaliteta, Univerzitet vrši konsultacije sa poslodavcima, predstavnicima zaposlenih i drugim partnerima. Konsultacije sa partnerima su dio periodičnog pregleda studijskih programa i dodjeljivanja diploma, a uključuju sve partnere: bivše studente, poslodavce, sindikate, predstavnike lokalne samouprave i državnih organa.

U radu Centra za unapređenje kvaliteta mogu učestvovati strani eksperti, istaknuti profesori i istraživači, stručnjaci u oblasti kvaliteta, kao i predstavnici partnera zainteresovanih za realizaciju pojedinih projekata iz oblasti kvaliteta. Centar za unapređenje kvaliteta uređuje javnost rada i način prezentacije podataka sistema za obezbjeđenje kvaliteta na nivou Univerziteta i jedinica.

STANDARD 2. IZRADA I ODOBRAVANJE PROGRAMA

Ustanove treba da imaju procese za izradu i odobravanje programa. Programi treba da budu izrađeni na takav način da ispunjavaju ciljeve koji se pred njih postavljaju, kao i predviđene ishode učenja. Kvalifikacije do kojih programi vode treba da budu jasno određene i predstavljene, i da se pozivaju na tačan nivo u okviru nacionalnog kvalifikacionog okvira za visoko obrazovanje, a samim tim i na Kvalifikacioni okvir u Evropskom prostoru visokog obrazovanja.

Smjernice:

Studijski programi predstavljaju suštinu nastavne misije ustanova visokog obrazovanja. Kroz njih se studentima pružaju akademska znanja i vještine, kao i prenosive vještine koje mogu uticati na njihov lični razvoj i naći na primjenu u njihovim budućim karijerama.

KRITERIJUMI

Studijski program sadrži opšte programske ciljeve usklađene sa institucionalnom strategijom i imaju jasno utvrđene planirane ishode učenja.

Strateški cilj MTF je da stvara i širi znanje i da kroz izvrsnost u obrazovanju, nauci i stvaralaštvu unapređuje kadrovsku bazu za oporavak i budući razvoj crnogorske i regionalne privrede. Metalurško-tehnološki fakultet funkcioniše kao jedna od organizacionih jedinica Univerziteta Crne Gore obrazujući stručnjake u okviru tri studijska programa, *Metalurgija i materijali*, *Hemijska tehnologija* i *Zaštita životne sredine*.

Fakultet organizuje akademske studije u tri ciklusa (osnovne, master i doktorske), iz oblasti Metalurgije i materijala i Hemijske tehnologije, kao i primijenjene (osnovne i master) na studijskom programu *Zaštita životne sredine*. Nastava na studijskim programima je pokrivena sopstvenim kadrom, osim disciplina za koje su matične druge organizacione jedinice. Dio nastavnika i saradnika MTF-a je angažovan i na drugim Univerzitetskim jedinicama. Fakultet za sve studente organizuje predavanja i druge oblike nastave.

Sva tri studijska programa imaju jasno utvrđene i planirane ishode učenja.

1. Nakon završenih studija **METALURGIJA I MATERIJALI** student će pokazati sposobnost da:

- poznaje strukturu, osobine, teorijske osnove dobijanja, upotrebe, izbora i dizajniranja metalnih i nekih drugih klasa materijala u kombinaciji sa metalnim;
- objasni vezu između načina dobijanja i osobina različitih vrsta materijala u kontekstu moguće primjene;
- primjenjuje odgovarajuće tehnike za karakterizaciju materijala;
- dizajnira karakteristike materijala u skladu sa uslovima procesiranja;
- izrađuje projektnu dokumentaciju za postrojenja i procese;
- posjeduje bazično iskustvo u praktičnom i timskom radu na rješavanju problema.

2. Završetkom studija **HEMIJSKA TEHNOLOGIJA** student će pokazati sposobnost da:

- poznaje zakone hemije, hemijskih reakcija, principe neorganske i organske sinteze;
- poznaje elektrohemijske sisteme i konvertore energije;
- primjenjuje metode hemijske analize;
- izrađuje projektnu dokumentaciju za industrijske procese i postrojenja na bazi poznavanja neorganskih i organskih procesa;
- poznaje tipove otpada i emisija, i aktivnosti za umanjeње istih;
- posjeduje bazično iskustvo u praktičnom i timskom radu na rješavanju problema.

3. Završetkom studija **ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE** student će pokazati sposobnost da:

- poznaje procese u prirodi radi zaštite vode vazduha i zemljišta;
- definiše načine za kontrolu i upravljanje otpadom, kao i emisijama na bazi poznavanja tehnoloških procesa koji se javljaju kao zagađivači životne sredine;
- poznaje metode za analizu fizičkih i hemijskih osobina zagađenih uzoraka tla, vode i vazduha;
- poznaje principe preventivnog djelovanja u zaštiti životne sredine;
- identifikuje probleme iz domena sanacije i revitalizacije prostora na bazi različitih metoda remedijacije;
- poznaje ciljeve i principe standardizacije u životnoj sredini, kao i nacionalnu i regionalnu regulativu.

Studijski program se izrađuje u saradnji sa studentima i ostalim akterima.

Studijski programi na MTF se koncipiraju pažljivom analizom potreba tržišta rada, u skladu sa potrebama privrednog sektora. Prilagođenom upisnom politikom stvaraju se mogućnosti za praktičnu obuku studenata, kao uslov za dobijanje profesionalno dobro osposobljenog kadra u privrednim organizacijama, društvenim institucijama i naučno-istraživačkim centrima iz zemlje i inostranstva. Kao rezultat takve saradnje široka je lepeza subjekata i institucija u kojima studenti koji su stekli diplomu Metalurško-tehnološkog fakulteta, nalaze radni angažman (CETI, Željezara „Toš Čelik” Nikšić, „Hemosan”, „Vodovod i Kanalizacija”, d.o.o., „Heming”, „Deponija”, Forenzički centar, organi državne uprave, Pivara „Trebjesa, „Plantaže”, Institut za javno zdravlje, UNIPROM KAP, „Hemomont”, Agencija za zaštitu prirode i životne sredine Crne Gore, Regionalni vodovod Crnogorsko primorje, Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju, Zavod za metrologiju, projektantske i konsultantske kuće, naučno-istraživački centri, reciklažni centri, opštinske inspekcije, obrazovne institucije i dr.). Budući usko povezan sa privrednim sektorom, MTF, u procesu koncipiranja, revidiranja i osavremenjavanja nastavnih planova na st. programima, ulazi u proces konsultacija sa tzv. socijalnim partnerima (predstavnicima biznis sektora, javnih ustanova, inspeksijskih službi, mnogim članicama profesionalnih asocijacija u Privrednoj komori Crne Gore) u cilju što efikasnijeg prilagođavanja stvarnim potrebama tržišta rada.

Studenti MTF su uključeni u sve procese donošenja odluka i u organima upravljanja i rukovođenja, pa su tako zastupljeni u Vijeću Fakulteta, Senatu Univerziteta, Upravnom odboru Univerziteta, kao i u stalnim radnim timovima za samovrednovanje/kontrolu kvaliteta i timovima koji sprovode postupak samovrednovanja za potrebe re/akreditacije.

Studijski program ima koristi od spoljne ekspertize i referenci.

Za uporednu analizu nastavnih planova i programa, kao i ishoda učenja za studijski program *Metalurgija i materijali*, korišćeni su srodni studijski programi na univerzitetima u Zagrebu i Ljubljani (Metalurški fakultet Sisak, Univerzitet u Zagrebu, kao i Naravoslovnotehniška fakulteta-odelek za *Metalurgiju i materijale*, Univerza v Ljubljani).

Za uporednu analizu nastavnih planova, programa i ishoda učenja za studijski program *Hemijska tehnologija*, korišćeni su srodni studijski programi: Wydział Technologii Chemicznej Politechniki

Poznanskij (Univerzitet u Poznaniu), kao i Fakulteta za Kemiju i kemijsko tehnologiju, Univerza v Ljubljani. Prilikom kreiranja nastavnih planova za studijski program <i>Zaštita životne sredine</i>, Fakultet je radio uporednu analizu sa srodnim studijskim programima Univerziteta u Beogradu, Univerziteta u Zagrebu, Tehnološkog fakulteta u Zvorniku, Tehnološkog fakulteta u Tuzli, Tehnološko-metalurškog fakulteta u Skoplju i dr. (Prilog)
Studijski program odražava četiri svrhe visokog obrazovanja Savjeta Evrope (vidjeti Područje primjene i koncepti).
Studijski programi osnovnih, master i doktorskih studija usklađeni su sa programima sličnih evropskih i regionalnih visokoobrazovnih institucija i u osnovi ima kontinuirano obezbjeđenje kvaliteta, podržavajući mobilnost i transparentnost. Naime, studijski programi su bazirani i odražavaju sve četiri svrhe visokog obrazovanja Savjeta Evrope i sva četiri principa ESG za obezbjeđenje kvaliteta za učenje i podučavanje na evropskom, državnom i institucionalnom nivou: 1. zajednički okvir za sisteme obezbjeđivanja kvaliteta za učenje i podučavanje na evropskom, državnom i institucionalnom nivou; 2. njima se omogućava obezbjeđivanje i poboljšanje kvaliteta visokog obrazovanja u Evropskom prostoru visokog obrazovanja; 3. njima se podržava uzajamno povjerenje, čime se omogućava priznavanje i mobilnost unutar i preko državnih granica; 4. njima se obezbjeđuju informacije o obezbjeđivanju kvaliteta u EHEA. Na ovaj način studenti se pripremaju za aktivno društvo i buduću karijeru kroz doprinos njihovom zapošljavanju. Ovako koncipirani studijski programi podstiču njihov lični razvoj, njihov naučno-istraživački duh, a kroz mobilnost stiču napredna znanja i stvaraju široku bazu buduće saradnje.
Studijski program se izrađuje tako da omogućava nesmetano napredovanje studenata kroz studije.
Studijski programi omogućavaju nesmetano napredovanje studenata kroz studije. Nastavni plan je organizovan tako da se kreće od bazičnih predmeta, a kompleksnost gradiva se povećava kako se student kreće kroz semestre. Za sve studente kojima su potrebna dodatna pojašnjenja, organizuju se konsultacije. (Prilog: nastavni planovi)
Studijski program definiše očekivano opterećenje studenata, npr. pomoću ECTS kredita.
Za svaki predmet na sva tri studijska programa i na svim nivoima studija, postoji precizno definisano opterećenje studenata definisano brojem ECTS kredita koji predstavlja rad studenata potreban za ispunjavanje svih obaveza predviđenih na predmetu, odnosno vrijeme potrebno za postizanje ciljeva predmeta, u skladu sa očekivanim ishodima učenja. (Prilog: katalozi)
Studijski program obuhvata dobro strukturirane prilike za praksu gdje je to primjereno.
Praktična nastava, odnosno praksa koja se izvodi i pored redovnih praktičnih vježbi u prostorijama Fakulteta, koncipirana je kao dislocirana i izvodi se u realnom poslovnom okruženju nekoga od socijalnih partnera sa kojim je potpisan sporazum o realizaciji stručne prakse studenata. Ovaj vid nastave se izvodi preko fiksnog predmeta u VI semestru osnovnih studija na oba studijska programa sa fondom 2+1 i dodijeljenim 2 ECTS kredita. Fakultet je potpisao više sporazuma kojima je omogućio formiranje tzv. nastavne baze za praktičan rad studenata. Na taj način studentima je već u toku studija omogućeno da upoznaju poslovni ambijent i steknu radno iskustvo, kako bi nakon završenih studija ostvarili konkurentniju poziciju na tržištu rada. Potrebno

je napomenuti da je Fakultet, izvođenje praktične nastave, pokrio smjernicama i pravilnicima o izvođenju nastave, obavezama i pravima studenata, mentora u matičnoj instituciji kao i odgovornog lica u ustanovi u kojoj se izvodi nastava, terminima i rokovima za prijavu predmeta i izbor tzv. mentora, načinu verifikovanja rezultata studenata na praksi, kao i praćenju njihovog progressa tokom same prakse. Predmet *Stručna praksa* je, ovako koncipiran, verifikovan i od strane rektorata UCG kao predmet koji ulazi u normu nastavnika.

Pored toga, u okviru mnogih silabusa postoje i tzv. terenske praktične vježbe u kojima studenti u konkretnim industrijskim ili poluindustrijskim uslovima prate problematiku koju izučavaju.

(Prilog: sporazum o saradnji i ugovori o realizaciji stručne prakse studenata)

Studijski program podliježe procesu formalnog odobravanja u okviru ustanove.

Studijske programe i sadržaje nastavnih planova i programa utvrđuje Vijeće Fakulteta. Nakon odluke Vijeća o osnivanju novih studijskih programa, Senat UCG-a predlaže, a Upravni odbor potom, uz pribavljeno mišljenje rektora, odlučuje o uvođenju ili ukidanju studijskog programa. (odredbe Statuta)

STANDARD 3. UČENJE, NASTAVA I PROVJERA ZNANJA USMJERENI NA STUDENTA

Ustanove treba da osiguraju da se programi izvode na način kojim se studenti podstiču na preuzimanje aktivne uloge u kreiranju procesa učenja, te da provjera znanja studenata odražava takav pristup.

Smjernice:

Učenje i nastava usmjereni na studenta imaju važnu ulogu u stimulanju motivacije studenata, njihove samorefleksije i angažovanosti u procesu učenja. To podrazumijeva pažljivo razmatranje izrade i izvođenja studijskih programa i ocjenu ishoda.

KRITERIJUMI

Kod učenja i nastave poštuje se i prilagođava različitostima studenata i njihovih potreba, omogućavajući fleksibilne putanje učenja.

Nastavni proces uključuje osim predavanja, računske i laboratorijske vježbe, gdje studenti samostalno rješavaju zadatke i stiču praktična znanja iz naučnih oblasti o kojima se upoznaju na predavanjima. Izradom domaćih zadataka, seminarskih radova i projekata tematika predmeta se prilagođava svakom studentu posebno, zavisno od njegovih afiniteta, interesovanja, sklonosti i talenta. Fleksibilne putanje učenja su obezbijedjene jednim dijelom kroz izborne module na trećoj godini studija. Svaki studijski program posjeduje po dva izborna modula iz različitih naučnih oblasti i stručnu praksu u okviru posebnog predmeta u zadnjem semestru osnovnih studija.

Stručna praksa se realizuje u naučno-istraživačkim institucijama i kompanijama sa kojima fakultet ima sklopljene sporazume u trajanju od jednog semestra (Prilog: spisak institucija). Na master studijama (III semestar) i doktorskim studijama HT i MIM postoji lista izbornih predmeta (Prilog: Nastavni plan master i doktorskih studija), koje student može birati shodno svojim talentima, sklonostima, željama i potrebama.

Metalurško-tehnološki fakultet veliku pažnju posvećuje individualnom praćenju svakog od studenata, uvažavajući njihove različitosti i potrebe. Ovaj odnos ogleda se kroz konsultacije koje su predviđene u silabusima predmeta na svim nivoima studija i kroz mentorsku nastavu na doktorskim studijama i modulima gdje je broj studenata manji od 3. Na taj način je značajna posvećenost akademskog, stručnog i administrativnog osoblja svakom studentu ponaosob uz

prepoznavanje i vrednovanje različitosti. Student sa invaliditetom ima pravo da polaže ispit na mjestu i na načinu prilagođenom njegovim mogućnostima, u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju i Statutom Univerziteta Crne Gore.
Kod učenja i nastave razmatraju se i koriste različiti načini izvođenja nastave, gdje je prikladno. Nastavnici izvode nastavu na načine koji su najbolje osmišljeni da se postignu maksimalni efekti u pogledu realizacije definisanih ishoda učenja. Studentima su na raspolaganju predavanja, PP ili PDF prezentacije i udžbenička literatura. Literatura u potpunosti omogućava savladavanje gradiva iz svih predmeta koji su definisani važećim Nastavnim planom, na svim studijskim programima i na svim nivoima. Predložena literatura je takva da prati savremene trendove, usklađena sa nivoom studija, sadrži novija izdanja, širok dijapazon oblasti i autora sa velikim učešćem literature na engleskom jeziku, naročito na višim nivoima studija (Prilog: silabusi predmeta na svim studijskim programima i nivoima studija) Nastava se izvodi uživo u salama, učionicama i laboratorijama Fakulteta, a posljednje dvije godine i ONLINE (zavisno od aktuelne epidemiološke situacije preko MOODLE platforme ili ZOOM aplikacije). Sav nastavni materijal, kao i primjeri kolokvijuma i završnih ispita studentima je sada dostupan i na MOODLE platformi preko Big Blue Button servisa. Budući da, u posljednjih nekoliko godina, Fakultet učestvuje u više nacionalnih i internacionalnih projekata, jedan od obaveznih vidova diseminacije istraživačkih rezultata na projektu je i održavanje gostujućih predavanja. Predavači su profesori ili naučni saradnici iz drugih sredina, a i naši profesori su česti predavači, na tzv. Ljetnjim školama koje pohađaju i naši studenti. U okviru programa gostujući predavači, odnosno projekta „Materijali za skladištenje energije“ realizovan je dvomjesečni kurs za sve zainteresovane studente, kao i serija predavanja stranih eksperata iz ove oblasti. Takođe, jedan od novijih takvih primjera je i „Students Training School, Materials AI-rich Industrial residues for inorganic materials“, May 24th/28th, 2021. Predviđena je mogućnost držanja jednog dijela predmeta na engleskom jeziku na master nivou i doktorskim studijama.
Kod učenja i nastave fleksibilno se koriste razne pedagoške metode. U realizaciji nastavnog procesa se primjenjuje metodološki raznovrsna nastava (klasična predavanja, vježbe, seminarski radovi, projekti) u kojoj nastavnici i saradnici primjenjuju različite metode učenja i oblike rada: frontalni, grupni i interaktivni metod, uz korišćenje savremenih digitalnih metoda nastave i prezentacije. Na taj način nastava se odvija na dinamičan, kreativan i podsticajan način koji omogućava studentima da razvijaju i unapređuju svoja znanja, vještine i kompetencije i da razviju kritičan duh.
Kod učenja i nastave redovno se vrednuju i prilagođavaju načini izvođenja nastave i pedagoške metode. U cilju kontinuiranog vrednovanja i prilagođavanja načina izvođenja nastave i pedagoških metoda, uspostavljena je komunikacija Uprave Fakulteta sa studentima preko studenta povjerenika i predstavnika studenata svake studijske godine i studijskog programa, putem usmene ili pisane komunikacije sa dekanom, prodekanima i rukovodiocima studijskih programa. Takođe, usvajanje izvještaja o realizovanoj nastavi od strane Vijeća Fakulteta doprinosi poboljšanju nastavnog procesa i pedagoških metoda. U skladu sa akademskim kalendarom i predviđenim terminima na Vijećima se razmatra uspjeh studenata tokom semestra, ukazujući na eventualne propuste nastavnika. Uspješnost i vrednovanje nastave se prati anketiranjem studenata jednom godišnje na kraju

ljetnjeg semestra. Podaci dobijeni anketiranjem studenata se obrađuju automatski za svaki nastavni predmet, za svakog nastavnika i saradnika. Pojedinačni izvještaji za svakog nastavnika, saradnika i svaki predmet su dostupni preko Centra informacionog sistema UCG (aplikacija SNIKE-<http://snike.cis.ac.me/login.aspx?ReturnUrl=%2fnastavnik%2fangazman-nastava.aspx>)

Nakon sprovedenog postupka anketiranja, Komisija za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta Fakulteta, a čiji su članovi i studentski predstavnici, sprovodi analize i oblikuje pisane izvještaje (Prilog: Izvještaji o studentskom vrednovanju nastave) koji, između ostalog, sadrže:

1. Informacije o realizaciji ankete, odzivu studenata, eventualnim specifičnostima tokom anketiranja, radu Komisije za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta u toku postupka anketiranja i slično
2. Prikaz rezultata ankete po studijskim programima i kategorijama nastavnika, saradnika i predmeta, prikaz u odnosu na rezultate sa prethodnih anketa iz odgovarajućeg semestra (prikaz trendova sa komentarima i obrazloženjima)
3. Informaciju o preduzetim mjerama za poboljšavanje kvaliteta i njihovoj efikasnosti
4. Planirane programe za unapređenje za naredni period.

Izvještaji se po proceduri razmatraju na sjednicama Vijeća, na kojima su prisutni i predstavnici studenata. Vijeća donose zaključke koje dostavljaju Odboru za upravljanje sistemom kvaliteta. Na osnovu obrađenih podataka dobijenih od Komisije za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta, u procedurom predviđenim slučajevima, nastavnici i saradnici su u obavezi da planiraju predloge unapređenja nastave iz svog predmeta. Ukoliko je ocjena predmeta i nastavnika znatno ispod prosjeka dekan Fakulteta obavlja razgovor sa nastavnikom u cilju pronalaženja najboljih rješenja za poboljšanje kvaliteta nastave i percepcije studenata o istoj. Prije razgovora sa predmetnim nastavnikom, dekan, odnosno prodekan za nastavu, se, preko predstavnika studenata na odgovarajućoj godini studijskog programa, studentom povjerenikom ili u pisanoj komunikaciji sa studentima koji slušaju određeni predmet, informišu o problemima u vezi izvođenja nastave i viđenju studenta o mogućim pravcima djelovanja za poboljšanje kvaliteta nastave. O uzrocima eventualnih problema, koji utiču na kvalitet nastave na određenom predmetu, dekan razgovara i sa članovima Komisije za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta.

Predsjednici Komisija za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta na zajedničkom sastanku sa članovima Odbora za upravljanje sistemom kvaliteta, obrazlažu izvještaje sa Vijeća. Sa zajedničkog sastanka se usvaja Izvještaj koji se dostavlja Senatu UCG.

O preporukama za poboljšanje kvaliteta na određenom predmetu, ako se do njih dođe, dekan informiše Vijeće.

Ocjenjivanje od strane studenata (ankete) su sastavni dio dokumentacije koju akademsko osoblje (nastavnici) dostavlja Naučnom odboru UCG prilikom izbora u odgovarajuće akademsko zvanje.

Kod učenja i nastave podstiče se osjećaj samostalnosti kod studenata, osiguravajući pritom adekvatne smjernice i podršku od strane nastavnog osoblja.

U cilju podsticanja osjećaja samostalnosti kod studenata, u okviru nastavnih aktivnosti se organizuju domaći zadaci, seminarski radovi, eseji i različiti projekti. Studenti se ohrabruju da izvode javnu prezentaciju svojih studentskih radova u cilju unapređenja njihovih komunikacijskih sposobnosti. U cilju razvoja praktičnih vještina neophodnih za budući razvoj karijere studenata, organizovana je praktična i terenska nastava u laboratorijama Fakulteta i u partnerskim institucijama, sa ciljem da studenti budu aktivno i samostalno uključeni i u rad drugih laboratorija, uz adekvatne smjernice nastavnog osoblja. Posebno se kroz završni i master rad, kao i doktorsku disertaciju, razvijaju samostalnost, kreativnost, inovativnost i naučno-istraživački duh studenata.

Kod učenja i nastave promoviše se uzajamno poštovanje između studenata i nastavnika.
Shodno Ugovoru o studiranju (Prilog), obaveza nastavnika, saradnika, administrativnog i drugog osoblja je da se prema studentima ponaša shodno pravilima Fakulteta i režimu studija, na profesionalan i akademski način i da svojim ponašanjem i radom kod studenata podstiče razvoj takvih osobina. Sa druge strane, u svakom obliku komunikacije sa profesorima, saradnicima, studentima, posebno e-mail komunikaciji – moraju se poštovati elementarna pravila pristojnosti, kulturnog izražavanja i lijepog i prihvatljivog ponašanja. To poštovanje je definisano i Ugovorom o studiranju, kao i Etičkim kodeksom UCG-a (Prilog) Uzajamno poštovanje između studenata i nastavnika je propisano Etičkim kodeksom UCG. (Član 2 - Odgovornost prema studentima i odgovornost studenata)
Kod učenja i nastave postoje odgovarajući postupci za rješavanje po prigovorima studenata.
Molbe i prigovore studenti podnose Studentskoj službi, rukovodiocu studijskog programa, prodekanu za nastavu ili dekanu Fakulteta. Procedura za rješavanje po prigovorima studenata je jasno definisana Opštim aktima Univerziteta (Statut, Pravila studiranja na osnovnim studijama). Student, koji nije zadovoljan ostvarenom prolaznom ocjenom, ima pravo, nakon verifikacije ocjene, da podnese zahtjev prodekanu za nastavu za poništenje ocjene i ponovno polaganje ispita (član 41 Pravila studiranja na osnovnim studijama). Prodekan za nastavu odlukom odobrava pravo iz stava 1 ovog člana i ponovno polaganje ispita odvija se u narednom propisanom roku kod predmetnog nastavnika. Student ima pravo da organu rukovođenja ustanove podnese prigovor na ocjenu (član 42 Pravila studiranja na osnovnim studijama) ako smatra da ispit nije obavljen u skladu sa Zakonom, Statutom i ovim pravilima u roku od 48 sati od dobijanja ocjene. Pod ispitom iz stava 1 ovog člana smatraju se svi oblici provjere znanja. Dekan je dužan da po prigovoru, u roku od tri dana, obrazuje komisiju koja će utvrditi, u skladu sa zahtjevom iz prigovora, da li je ocjena izvedena suprotno propisima, pregledati i ponovo ocijeniti pismeni ili drugi rad ili ispitati studenta. Komisija iz stava 2 ovog člana ima tri člana u koju mogu biti imenovani nastavnici iz istih ili srodnih oblasti. Ukoliko student traži izuzeće predmetnog nastavnika, taj nastavnik ne može biti član komisije iz stava 2 ovog člana.
Lica koja vrednuju studente su upoznata sa postojećim metodama testiranja i ispitivanja i pruža im se podrška za razvoj vlastitih vještina u toj oblasti.
Nastavnici i saradnici su detaljno upoznati sa načinom praćenja rada, ispitivanja i ocjenjivanja studenata na predmetima. Pravila i procedure su jasno definisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom UCG, Pravilima studiranja na osnovnim, master i doktorskim studijama (završni rad, master rad i doktorska disertacija). Primjena ovih pravila je pod nadzorom kontrolnih mehanizama za praćenje i obezbjeđenje kvaliteta i Uprave Fakulteta.
Kriterijumi i metode za provjeru znanja, kao i kriterijumi za ocjenjivanje, se unaprijed objavljuju.
Znanje i vještine studenata provjeravaju se i vrednuju kontinuirano u toku semestra i na završnom ispitu. Predmetni nastavnik obavezan je da na prvom času nastave upozna studente sa oblicima praćenja rada, terminima provjere znanja, karakterom i sadržinom završnog ispita, strukturom ukupnog broja poena i načinom formiranja ocjene. Studenti imaju pravo na izvod iz plana rada u pisanoj formi. Nastavnik je dužan da u toku nastave, izrade samostalnih zadataka i pripreme za polaganje pomogne studentima organizovanjem konsultacija. Termini i vrijeme za konsultacije treba da budu usklađeni sa nastavom tako da su dostupni studentima. Uspješnost studenta u savladavanju predmeta za svaki izdvojeni oblik provjere znanja vrednuje se i izražava poenima. Nastavnik je dužan da saopšti studentima rezultate o broju osvojenih

poena nakon svake provjere, da obezbijedi uvid u pismeni dio provjere znanja, kao i da saopšti ukupan broj poena koje je student osvojio od početka nastave. Na zahtjev studenta nastavnik je dužan da detaljno obrazloži ocjenu njegovog rada. Rezultat provjere rada, znanja i razumijevanja studenta u toku nastave, predmetni nastavnik unosi u formular tj. evidenciju osvojenih poena na predmetu, koju objavljuje na sajtu Fakulteta pod stavkom „Obavještenja za predmet“. Ispiti i svi oblici provjere znanja su javni. Nastavno i drugo osoblje se upoznaje sa realizacijom studijskog programa prvenstveno kroz organe upravljanja i Vijeće organizacione jedinice. U skladu sa akademskim kalendarom i predviđenim terminima na Vijeću se periodično razmatra uspjeh studenata tokom semestra, ukazujući na eventualne propuste nastavnika. Studenti svoje primjedbe mogu pojedinačno ili preko studenta povjerenika izložiti rukovodiocima studijskih programa, prodekanu za nastavu, dekanu ili drugim organima upravljanja Fakulteta i Univerziteta Crne Gore. Studenti imaju svoje predstavnike u Vijeću i u Senatu Univerziteta, tako da su u prilici da iznesu svoje stavove i mišljenja o pridržavanju nastavnika utvrđenih planova rada po predmetima, kada se ta pitanja razmatraju na sjednicama naznačenih organa.
Provjera znanja omogućava studentima da pokažu u kojoj mjeri su planirani ishodi učenja postignuti. Studenti dobijaju povratne informacije koje su, ukoliko je to potrebno, povezane sa savjetima o procesu učenja.
Planirani ishodi učenja su precizno i jasno definisani u ECTS katalogu predmeta, koji student može preuzeti sa sajta Fakulteta za svaki predmet posebno ili dobiti u pisanoj formi na prvom času nastave. Na kraju svake provjere znanja (domaći zadatak, kolokvijumi, seminarski radovi, završni ispiti) nastavnik analizira postignute rezultate i daje savjete i sugestije za unapređenje procesa učenja. Studenti nakon kolokvijuma/ispita imaju pravo da pogledaju rad. U toku gledanja radova, predmetni nastavnici ukazuju studentima na greške i diskutuju sa njima o problematici. Takođe, daju im smjernice za dalje učenje i zakazuju konsultacije, ukoliko to procijene potrebnim.
Gdje je to moguće, provjeru znanja vrši više od jednog ispitivača.
Na svim predmetima, pored nastavnika koji je nosilac predmeta, postoji makar jedan saradnik u nastavi. Na taj način, provjere znanja vrše barem dvije osobe, a na nekim postoji i više predavača na predmetu. U slučaju da ima više predavača na jednom predmetu, što zahtijeva priroda samog predmeta, nastavnici blisko saradjuju oko pisanja kataloga, organizacije kolokvijuma i drugih informacija vezanih za napredak studenta tokom semestra. Ispit se koncipira kao jedinstven, u koncipiranju učestvuju svi predavači i sve nastavne oblasti su jednako zastupljene. Ocjena je jedinstvena i donosi se na osnovu kumulativnog rezultata studenta iz svih nastavnih oblasti. Predavači na predmetu donose odluku o završnoj ocjeni konsenzusom. Provjera znanja se na Metalurško-tehnološkom fakultetu većinom vrši na ispitu u pisanoj formi. Ukoliko se ispit organizuje usmeno, poštujući član 31 Pravila studiranja na osnovnim studijama UCG, usmenom ispitu uobavezno prisustvuje, pored kandidata i ispitivača, najmanje još jedna osoba iz reda studenata ili nastavnika. Polaganje ispita se može organizovati i pred stručnom Komisijom, koja broji najmanje tri člana i koju formira dekan Fakulteta, u slučaju niske prolaznosti (član 32 Pravila studiranja na osnovnim studijama UCG) u slučaju pokretanja postupka protiv nastavnika (član 33 Pravila studiranja na osnovnim studijama UCG) i u slučaju prigovora studenta na zakonitost postupka ocjenjivanja (član 42 Pravila studiranja na osnovnim studijama UCG). Završni rad se brani pred tročlanom Komisijom koju formira dekan, na predlog mentora. Prema Pravilima studiranja na master studijama (član 15), Vijeće imenuje Komisiju za ocjenu master rada, koja ima, po pravilu, tri člana, od kojih je jedan član mentor i čiji članovi su

istovremeno i članovi Komisije za odbranu rada, koja ocjenjuje samu odbranu rada. Prema Pravilima doktorskih studija (član 35), student je obavezan da pred Komisijom za ocjenu prijave doktorske disertacije javno obrazloži ciljeve i očekivane rezultate, odnosno izloži istraživački program sa uslovima za uspješan završetak disertacije, u roku od 30 dana od dana imenovanja komisije. Odbrana doktorske disertacije (član 44 Pravila doktorskih studija) se vrši pred Komisijom sastavljenom od neparnog broja članova (tri) ili pet članova (ukoliko kandidat ima dva mentora).
Pravila o provjeri znanja u obzir uzimaju olakšavajuće okolnosti.
Postoji više situacija u kojima se prilikom provjere znaja uzimaju olakšavajuće okolnosti u obzir. Postoje jasno definisane situacije usljed kojih se studentu može organizovati naknadno polaganje ispita (bolest, smrt užeg člana porodice, zarazna bolest) uz dostavljanje odgovarajuće potvrde kao dokaza, prodekanu za nastavu ili rukovodiocu studijskog programa a koja se potom distribuira svim predmetnim nastavnicima na predmetima koje student pohađa u tekućoj studijskoj godini. Takođe, jasno su definisana pravila zamrzavanja godine, kako na početku studijske godine, tako i u toku njenog trajanja (član 21 Pravila studiranja na osnovnim studijama). Na kraju, studentima koji imaju posebne potrebe (disleksija, otežano pisanje, slabiji sluh itd.) obezbjeđuju se uslovi za polaganje ispita, koji su u skladu s njihovim potrebama, u prisustvu ličnog asistenta. Lica sa invaliditetom su, shodno odredbama Zakona o visokom obrazovanju, oslobođena plaćanja školarine.
Provjera znanja se dosljedno i pravedno primjenjuje na sve studente i sprovodi se u skladu sa navedenim procedurama.
Početak studijske godine i semestra, organizacija i realizacija studijskih programa i termini za organizaciju ispita za studijsku godinu utvrđuju se Akademskim kalendarom, koji usvaja i objavljuje Senat, najkasnije dva mjeseca prije početka nastave. Senat, u izuzetnim slučajevima, može odobriti organizovanje dopunske-dodatne nastave, uključujući i oblike provjere znanja, u periodu van redovne nastave po Akademskom kalendaru i u okviru ispitnih rokova (član 7 Pravila studiranja na osnovnim studijama). Po završetku nastave obavlja se završni ispit, pri čemu se termini utvrđuju Akademskim kalendarom i rasporedom polaganja ispita, na način koji će studentu omogućiti da u jednom danu polaže samo jedan završni ispit a ne više od dva završna ispita u toku sedmice. Ispitni rokovi su januarski, junski i septembarski. Ispitni rokovi imaju dva ispitna termina, sa pravom da student koristi oba (član 129 Statuta UCG). Pri utvrđivanju planova rada na predmetu mora se voditi računa da se usklade termini polaganja ispita, odnosno kolokvijuma, na način koji će studentu omogućiti da u jednom danu polaže samo jedan kolokvijum, odnosno završni ispit sa studijske godine koju pohađa, a pri određivanju ispitnih termina vodi se računa da vrijeme između dva termina za svaki predmet bude najmanje deset dana, o čemu se stara prodekan za nastavu. Kolokvijumi se organizuju u terminima utvrđenim za izvođenje nastave iz predmeta iz kojih je predviđeno polaganje kolokvijuma. Zadaci predviđeni za individualni rad studenta (seminarski, praktikumi, domaći, grafički, projekti i drugo) moraju biti ravnomjerno raspoređeni u toku semestra (član 8 Pravila studiranja na osnovnim studijama).
Postoji formalna procedura za žalbe studenata.
Student ima pravo na žalbe, počev od momenta upisa na Fakultet (prigovor na rang listu), zatim žalba na ocjenu, na pokretanje i vođenje disciplinskog postupka i slično, što je definisano u Pravilima upisa na I godinu studija UCG (Prilog) i u Pravilima studiranja na osnovnim studijama. Student ima pravo na izjašnjavanje o kvalitetu rada akademskog osoblja. Mehanizam po kojem studenti procjenjuju kvalitet studijskog programa i njihovih realizatora je studentska anketa koja se

sprovodi jednom godišnje za predmete iz oba semestra.

Student ima pravo na žalbu dekanu u slučaju povrede prava na slobodu mišljenja i iskazivanja stavova o pitanjima koja se odnose na studije, na pogodnosti u studiranju koje proizilaze iz statusa studenta, konsultacije, polaganje ispita na način i u rokovima kako je to određeno zakonom i Statutom, korišćenje biblioteke, računarske sale i ostalih resursa sa kojima raspolaže organizaciona jedinica.

Student ima pravo na žalbu Senatu Univerziteta na kvalitet nastave, odnosno kvalitet rada akademskog osoblja organizacione jedinice na kojoj studira.

STANDARD 4. UPIS STUDENATA, NJIHOVO NAPREDOVANJE KROZ STUDIJE, PRIZNAVANJE I SERTIFIKACIJA

Ustanove treba na dosljedan način da primjenjuju prethodno definisane i objavljene propise koji obuhvataju sve faze studiranja, odnosno upis studenata, njihovo napredovanje kroz studije, priznavanje i sertifikaciju.

Smjernice:

Obezbeđivanje uslova i podrške koji su neophodni za napredovanje studenata kroz akademsku karijeru je u najboljem interesu svakog pojedinačnog studenta, programa, ustanove i sistema. Od ključnog je značaja da procedure upisa, priznavanja i završetka studija budu primjerene svrsi, naročito kada su studenti mobilni u okviru jednog ili više sistema visokog obrazovanja.

KRITERIJUMI

Politike pristupa, procesi i kriterijumi za upis sprovode se dosljedno i na transparentan način. Obezbeđeno je upoznavanje studenata sa radom ustanove i uvođenje u program.

Na MTF postoje jasno propisana pravila upisa. Postupak i kriterijumi upisa na osnovnim studijama definisani su Pravilnikom o uslovima, kriterijumima i postupku upisa na osnovne studije Univerziteta Crne Gore, dok je upis na master studije definisan Pravilnikom o uslovima, kriterijumima i postupku upisa na master studije Univerziteta Crne Gore (Prilog). Upis na doktorske studije vrši se u skladu sa Pravilima doktorskih studija. Proces upisa je transparentan. Univerzitet Crne Gore svake godine, na predlog Vijeća Fakulteta raspisuje konkurs, u skladu sa licencom i vrši provjeru ispunjenosti uslova kroz dostavljenu dokumentaciju.

Na početku svake studijske godine, MTF organizuje svečani prijem nove generacije studenata. Tom prilikom dekan i prodekan za nastavu upoznaju studente sa načinom studiranja, načinom izvođenja nastave, organizacijom praktičnih vježbi, praktične nastave, studentskim pravima i obavezama.

Na sajtu MTF dostupne su informacije o Fakultetu.

Ustanova uspostavlja i procese i instrumente za prikupljanje, praćenje i reagovanje na informacije o napredovanju studenata kroz studije.

Nakon svakog ispitnog roka organizuje se usvajanje ocjena na Vijeću Fakulteta. Prodekan za nastavu informiše Vijeće o prolaznosti studenata na svakom od predmeta koje su studenti polagali u tom ispitnom roku. Za predmete na kojima je prolaznost loša, predmetni nastavnik je u obavezi da u Izveštaju objasni razloge loše prolaznosti i predloži mjere, odnosno načine da se ista popravi.

Institucionalna praksa priznavanja je u skladu sa principima Lisabonske konvencije o priznavanju.

Institucionalna praksa priznavanja rukovodi se principima Lisabonske konvencije, ali i nacionalnom legislativom. Na Fakultetu se vrši priznavanje studentskih rezultata ostvarenih tokom perioda mobilnosti, ali i priznavanje elemenata ili čitavog studijskog programa za potrebe nastavka školovanja na istom ili višem nivou studija. U slučaju priznavanja rezultata studenata ostvarenih tokom perioda mobilnosti, student najavljuje prodekanu za nastavu ili drugom licu zaduženom za pitanja međunarodne saradnje svoj period mobilnosti i u konsulatciji sa tim licem popunjava tzv. Ugovor o učenju (Learning Agreement for Studies). Odgovorno lice je dužno da o predmetima koji figurišu u Ugovoru o učenju svakog pojedinačnog studenta, konsultuje predmetne nastavnike iz odgovarajućih oblasti na matičnom fakultetu prije početka mobilnosti i potpisivanja Ugovora. Nakon povratka studenta sa perioda mobilnosti, Komisija za mobilnost MTF, pregleda dokumentaciju koju studentu izdaje ustanova domaćin i donosi odluku o priznavanju ili djelimičnom priznavanju predmeta, a u skladu sa Ugovorom o učenju. Ako se radi o potrebi ekvivalencije za nastavak školovanja na istom ili višem nivou studija, Komisija za mobilnost razmatra ponuđeni materijal i donosi odluku o priznavanju, do tada stečenog obrazovanja, bilo da se radi o znanju stečenom na inostranim ustanovama ili nacionalnim ustanovama. U priznavanju ove vrste stečenog znanja, Komisija se vodi Pravilima o međunarodnoj mobilnosti studenata (Prilog), koja su u skladu sa Statutom UCG i odgovarajućim pravilima studiranja na UCG, za odgovarajući nivo studija.
Saradnja sa drugim ustanovama, agencijama za obezbjeđenje kvaliteta i domaćim ENIC/NARIC centrom, u cilju osiguravanja dosljednog priznavanja u cijeloj zemlji.
Nacionalni ENIC/NARIC centar dosljedno prati praksu ENIC/NARIC centara u okviru Evropskog prostora visokog obrazovanja (EHEA), tako da se na taj način obezbjeđuje dosljedna primjena priznavanja u cijeloj zemlji.
Po završetku programa, studenti dobijaju dokumentaciju kojom se obrazlaže koje su kvalifikacije stekli, uključujući postignute ishode učenja i kontekst, nivo, sadržaj i status studija koje su pohađali i koje su uspješno završili.
Studenti MTF, zavisno od smjera i nivoa studija kojeg pohađaju mogu steći sljedeće diplome Diploma akademskih osnovnih studija/<i>Metalurgija i materijali</i> Diploma akademskih osnovnih studija/<i>Hemijska tehnologija</i> Diploma primijenjenih osnovnih studija/<i>Zaštita životne sredine</i> Diploma akademskih master studija/<i>Metalurgija i materijali</i> Diploma akademskih master studija/<i>Hemijska tehnologija</i> Diploma primijenjenih master studija/<i>Zaštita životne sredine</i> Diploma akademskih doktorskih studija/Jedan studijski program iz oblasti <i>Metalurgija i materijali</i> i <i>Hemijska tehnologija</i> Prema pravilima studiranja na osnovnim studijama, master i doktorskim studijama, student koji je položio sve ispite predviđene za upisani studijski program i ispunio sve ostale obaveze propisane zakonom, Statutom Univerziteta i pravilima studiranja, stiče diplomu odgovarajućeg studijskog programa i odgovarajućeg nivoa studija. Uz diplomu izdaje se i dopuna diplome (eng. Diploma Supplement) radi detaljnijeg uvida u nivo, prirodu, sadržaj, sistem i pravila studiranja i postignute rezultate tokom studija. Diplomu o završenim studijama potpisuju rektor i dekan organizacione jedinice, a dopunu diplome (Supplement) potpisuje dekan organizacione jedinice. (Prilog)

STANDARD 5. NASTAVNO OSOBLJE

Ustanove treba da osiguraju kompetentnost svog nastavnog osoblja. Treba da primjenjuju pravične i transparentne procese prilikom zapošljavanja i razvoja zaposlenih. Smjernice: Uloga predavača je od ključnog značaja za stvaranje kvalitetnog iskustva studiranja i omogućavanja sticanja znanja, kompetencija i vještina. Sve raznovrsnija studentska populacija i veća usredsređenost na ishode učenja zahtijeva učenje i nastavu usmjerene na studenta, pa se time i uloga nastavnika mijenja (vidjeti Standard 1.3).
KRITERIJUMI
Ustanova uspostavlja i pridržava se jasnih, transparentnih i pravičnih procesa za zapošljavanje i uslova zapošljavanja koji prepoznaju značaj podučavanja.
MTF zapošljava nastavnike i saradnike koji svojom nastavnom i naučnoistraživačkom djelatnošću omogućavaju ispunjenje osnovnih zadataka i ciljeva Fakulteta. Nastavno osoblje je kompetentno za realizaciju studijskih programa i naučno-istraživačkog rada iz <i>oblasti Metalurgije i materijala, Hemijske tehnologije i Zaštite životne sredine</i>. Statutom UCG i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji na MTF definisani su uslovi i transparentni procesi zapošljavanja akademskog i neakademskog osoblja. U tom smislu MTF se pridržava kriterijuma koje propisuje Zakon o visokom obrazovanju (Prilog: Uslovi i kriterijumi za izbor u akademska zvanja). Nastavni kadar se bira u zvanja docent, vanredni i redovni profesor iz reda doktora nauka, na osnovu javnog konkursa, koji se objavljuje na sajtu Univerziteta CG i u medijima. Akademsko osoblje bira Senat, na period od pet godina, izuzev redovnog profesora koji se bira na neodređeno vrijeme. Saradnici u nastavi se biraju iz redova magistranada, doktoranada i doktora nauka po jasnoj proceduri definisanoj uslovima javnog konkursa, Statutom UCG i Zakonom o visokom obrazovanju. Stručni saradnici biraju se kao administrativno osoblje, u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji na MTF (Prilog: Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta na MTF).
Ustanova nudi i promoviše mogućnosti za profesionalni razvoj nastavnog osoblja.
Na MTF se nude i promovišu mogućnosti za profesionalni razvoj nastavnog osoblja, prije svega kroz saradnju sa drugim visokoobrazovnim ustanovama sa kojima je potpisan ugovor o saradnji koji omogućava razmjenu nastavnog osoblja. Tu se misli na Ugovore o bilateralnoj saradnji, sporazume o razmjeni koji proističu iz odgovarajućih projektnih aktivnosti, ali i programe mobilnosti u okviru K aktivnosti programa ERASMUS+. U tom smislu, nastavno osoblje se redovno putem direktne komunikacije, ali i informacija na sajtu obavještava o mogućnostima. Mlađem nastavnom osoblju se izlazi u susret i povodom odobravanja perioda neophodnog za naučno istraživački rad za izradu doktorskih teza. Takođe, MTF podstiče profesionalni razvoj osoblja i kroz kroz finansijsku podršku učešća osoblja na domaćim i međunarodnim konferencijama. Nastavno osoblje ima pravo jednom godišnje na participaciju troškova za učešće na međunarodnoj konferenciji i jednom godišnje pravo učešća na naučnoj konferenciji u zemlji uz participaciju troškova, pod uslovom da imaju prihvaćen rad.
Ustanova podstiče naučne aktivnosti radi jačanja veze između obrazovanja i istraživanja.
MTF podstiče naučne aktivnosti u cilju jačanja veza između visokog obrazovanja i naučnog istraživanja kroz naučne radove i naučno-istraživačke projekte. Naučni radovi se objavljuju, skoro isključivo, u renomiranim časopisima sa SCI liste što predstavlja doprinos ukupnom naučnom potencijalu UCG. U posljednjih pet godina broj publikovanih radova na MTF iznosi 60.

Relativan broj naučnih radova, u odnosu na broj nastavnog osoblja, u poređenju sa drugim organizacionim jedinicama UCG je zadovoljavajući. Primjetna je široka lepeza naučnih oblasti zastupljenih u aktivnim projektima i objavljenim publikacijama, što je rezultiralo činjenicom da su skoro svi aktivni istraživači učestvovali u navedenim aktivnostima. Zadovoljavajući broj projekata u posljednjih pet godina (15), sa više inostranih institucija (EUREKA, COST, NATO, HORIZONT 2020, bilateralni projekti) daje mogućnost mobilnosti nastavnog osoblja i unapredjenja istraživačkog potencijala.
Ustanova podstiče inovacije u nastavnim metodama i korišćenje novih tehnologija.
Samo predmeti koji nemaju eksperimentalne (laboratorijske) vježbe mogu biti bazirani na kombinovanim metodama nastave (kombinovanje standardnih metoda nastave učenja sa elektronskim učenjem (blended learning approach), e-učenje), međutim, u ljetnjem semestru studijske 2019/20. godine i tokom studijske 2020/21. godine, usljed vanrednih okolnosti, iz svih predmeta predavanja i računske vježbe su izvođene online, a laboratorijske vježbe su nadoknađene kad su se stekli uslovi za to. Praktična znanja, vještine i kompetencije studenti stiču u laboratorijama Fakulteta, a od studijske 2019/20. godine i praksom kod poslodavaca. Prema Nastavnom planu 2017. godine predviđen je i predmet Stručna praksa u studijskoj 2019/20. godini. Univerzitet Crne Gore, prateći evropske i svjetske trendove još od 2005. godine u svoju nastavu uključuje razne oblike učenja na daljinu (distance learning) koja omogućava da se kreiraju kursevi za predmete, postavljaju nastavni materijali, kreiraju multimedijalne prezentacije, postavljaju video materijali, da se kreiraju e-testovi, kvizovi. Usljed pandemije COVID-19 i ograničenog prisustva studenata i nastavnika u prostorijama MTF, standardno izvođenje nastave je djelimično zamijenjeno digitalnim načinom, koristeći Moodle platformu za učenje na daljinu.

STANDARD 6. RESURSI ZA UČENJE I PODRŠKA STUDENTIMA

Ustanove treba da na odgovarajući način finansiraju aktivnosti učenja i nastave i da obezbijede adekvatne i lako dostupne resurse za učenje, kao i podršku studentima. Smjernice: U cilju pružanja optimalnog iskustva studiranja, ustanove obezbjeđuju niz resursa radi pružanja podrške u učenju. Ovi resursi su različiti, od fizičkih resursa, poput biblioteka, sredstava za učenje i informatičke infrastrukture, do ljudske podrške u vidu mentora i drugih savjetnika. Uloga službi za pružanje podrške od naročitog je značaja kod omogućavanja mobilnosti studenata u okviru jednog ili više sistema visokog obrazovanja.
KRITERIJUMI
Ustanova obezbjeđuje niz resursa radi pružanja podrške u učenju.
Metalurško-tehnološki fakultet (MTF), u okviru zgrade Tehničkih fakulteta i PMF raspolaže sa prostorom od ukupno 3.404 m² (od čega je: 1860 m² laboratorijskog prostora, 432 m² prostorije za nastavu, 843 m² kabinetskog prostora (sa holovima), 189 m² zajedničkih prostorija za sve Tehničke fakultete i PMF, kao i 80 m² prostora za zaposlene u Studentskoj službi i Računovodstvu). Najveći dio je u službi obrazovanja studenata MTF-a, kao i studenata drugih univerzitetskih jedinica kojima se dio nastave (predavanja i vježbe) izvode na MTF-u. Fakultet

raspolaže sa računarskom salom kapaciteta 25 studenata i laboratorijama sa mogućnošću grupnog rada do 15 studenata. U zgradi Tehničkih fakulteta postoje Biblioteka Tehničkih fakulteta i PMF i Univerzitetska biblioteka sa čitaonicom, koja je sastavni dio COBISS sistema. Tokom učenja studentima je obezbijeđena pomoć kroz konsultacije, mentorstva, kao i učenja na daljinu pomoću MOODLE i ZOOM platformi. Takođe, pomoću MOODLE platforme, web sajta Fakulteta i pojedinačnih kontakata putem e-maila svakom studentu je omogućeno da dobije sve potrebne informacije za odgovarajući predmet i da preuzmu potrebne materijale za učenje. U dijelu zajedničkog prostora Zgrade Tehničkih fakulteta i PMF postoji pristupna rampa i lift za osobe sa invaliditetom. Sa svim postojećim resursima studente upoznaju predmetni nastavnici i saradnici.
Ustanova uzima u obzir potrebe raznovrsne studentske populacije, te prelazak na učenje usmjereno na studenta i fleksibilne modele učenja i nastave, prilikom raspodjele, planiranja i obezbjeđivanja resursa za učenje i pružanje podrške studentima.
S obzirom na različite vannastavne obaveze jednog broja studenata, raspored predavanja i vježbi se u mogućoj mjeri usklađuje sa njihovim potrebama, tako da se nastava organizuje i u popodnevним časovima. Takođe, pomoću platformi za učenje na daljinu i e-maila omogućene su konsultacije i slanje domaćih zadataka, dok se polaganje kolokvijuma i ispita isključivo obavlja u prostorijama Fakulteta u terminima prilagođenim njihovim potrebama.
Kroz unutrašnje obezbjeđenje kvaliteta osigurava se da svi resursi budu primjereni svrsi, dostupni, te da studenti budu informisani o uslugama koje su im na raspolaganju.
MTF, u skladu sa Strategijom za obezbjeđenje kvaliteta, koju je usvojio UCG, preko Komisije za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta na MTF-u, vrši u kontinuitetu provjere resursa Fakulteta. Članovi Komisije su i 2 predstavnika studenata. Studenti se prilikom upisa, preko prodekana za nastavu, Studentske službe, studenta povjerenika, studenata članova Vijeća Fakulteta, administrativnog osoblja, web sajta Fakulteta i društvenih mreža (Facebook), informišu o uslugama i resursima koji su im na raspolaganju. (Prilog: Izvještaj o samoevaluaciji)
Administrativno osoblje i osoblje za pružanje usluga podrške je kvalifikovano i ima mogućnosti za razvoj svojih kompetencija.
Administrativno osoblje i osoblje za pružanje usluga na MTF-u uglavnom ima visoko obrazovanje. Ovi poslovi se obavljaju preko službi: Studentske službe, Pravne službe, Računovodstva i IT administracije. Navedeno osoblje putem seminara, obuka, stručne literature (službeni listovi, NESPA baza podataka) i mobilnosti, radi na svom profesionalnom razvoju i sticanju kompetencija koje im omogućavaju da kvalitetno obavljaju svoj posao. Osoblje vlada kompjuterskim vještinama na visokom nivou i u tom smislu upravlja različitim bazama podataka i evidencijama, vrši ažuriranje sajta Fakulteta, koristi programski paket za antiplagijarizam i dr.

STANDARD 7. UPRAVLJANJE INFORMACIJAMA

Ustanove treba da osiguraju prikupljanje, analiziranje i korišćenje relevantnih informacija, u cilju efikasnog upravljanja programima i drugim aktivnostima. Smjernice: Pouzdan podaci su ključni za donošenje utemeljenih odluka da bi se znalo šta dobro

funkcionirše a šta zahtijeva dodatnu pažnju. Efikasni procesi za prikupljanje i analizu informacija o studijskim programima i druge aktivnosti doprinose sistemu unutrašnjeg obezbjeđenja kvaliteta.
KRITERIJUMI
Ustanova obezbjeđuje informacije o ključnim indikatorima uspješnosti.
MTF raspolaže podacima o ključnim indikatorima uspješnosti vodeći evidenciju preko baze podataka, koja je integralni dio Univerzitetske baze, o: 1. broju upisanih studenata, 2. ukupnom broju studenata, 3. broju svršenih studenata, 4. personalnim dosijeima studenata u kojima se nalazi svi relevantni podaci o njihovom napredovanju (položenim ispitima), 5. sadržaju studijskih programa i njihovim modulima, 6. izdatim diplomama. Takođe, Fakultet vodi personalne dosjee svih zaposlenih, dok se naučne i stručne reference akademskog osoblja objavljuju u Biltenima UCG-a, dostupnim na web sajtu UCG-a.
Ustanova obezbjeđuje informacije o profilu studentske populacije.
Studentska služba MTF-a posjeduje informacije o profilu studentske populacije i po zahtjevu ih dostavlja nadležnim institucijama za statistiku, vodeći računa o zaštiti ličnih podataka. Podaci se odnose na: pol, starosnu dob, prethodno završenu školu i dr. podatke. Semestralni listovi prilikom upisa studenata i Statistički listovi o završenim studijama na godišnjem nivou, na osnovu zahtjeva, se dostavljaju MONSTAT-u (Prilog).
Ustanova obezbjeđuje informacije o napredovanju studenata kroz studije, stopi uspješnosti i napuštanja studija.
Studentska služba MTF-a posjeduje i kontinuirano ažurira informacije o napredovanju studenata kroz pojedine studijske programe, nivoe studija i po predmetima, kao i njihovoj stopi uspješnosti i napuštanja studija. Ove informacije su potrebne u cilju izrade Godišnjeg Izvještaja o samoevaluaciji na MTF-u, a takođe se obezbjeđuju i nadležnim tijelima UCG-a i Ministarstva nadležnog za prosvjetu i nauku.
Ustanova obezbjeđuje informacije o zadovoljstvu studenata studijskim programima.
Tokom studijske godine, nakon završenog ljetnjeg i zimskog semestra se sprovodi anonimna studentska anketa po predmetima, koja je uniformna na cijelom UCG-u. Putem ankete studenti iskazuju svoje stavove o predmetnom nastavniku i saradniku i njihovom angažovanju tokom rada, o materiji koja se obrađuje u okviru datog predmeta i literaturi, uz komentare i sugestije. Rezultati se sumarno prezentuju i analiziraju na sjednicama Vijeća Fakulteta, na kojima se daju preporuke za dalji rad u cilju unapređenja kvaliteta. Sve informacije o zadovoljstvu studenata studijskim programima, ali i potencijalni, problemi u kvalitetu nastave, u vidu završnog izvještaja o anketi koji Vijeću podnosi prodekan za nastavu, su dostupni svim članovima Vijeća. Studentski predstavnici su dužni da studentima prenesu rezultate ankete, ali i, potencijalne, mjere koje, za prevazilaženje problema u nastavi, dekan predlaže, a Vijeće usvaja.

Ustanova obezbjeđuje informacije o dostupnim resursima za učenje i podršku studentima.
U cilju obezbjeđenja kvaliteta nastave na Fakultetu, studenti su upoznati sa svim postojećim resursima preko predmetnih nastavnika, saradnika, Studentske službe, web sajta Fakulteta, e-maila, društvenih mreža (Facebook). Prilikom upisa i prije početka nastave studenti se informišu o svim oblicima podrške koji su im dostupni na Fakultetu, a Ugovorom o studiranju koji potpisuju prilikom upisa na studije upoznati su i o pravilima studiranja. Materijal za predavanja i vježbe, literatura, rezultati provjere znanja, kao i sva ostala obavještenja studentima se dostavljaju u papirnoj formi i/ili elektronskoj formi, putem e-maila, platformi za učenje na daljinu i dr.
Ustanova obezbjeđuje informacije o karijernim putanjama svršenih studenata.
MTF je 2018. godine je pristupio formiranju Alumni asocijacije. Time se uspostavio kontakt sa bivšim studentima, svim onim koji su diplomirali, magistrirali ili doktorirali na MTF-u, čime su stvoreni uslovi da se uspostavi saradnja važna za razvoj i promociju Fakulteta. Alumni baza postoji na Fakultetu i koristi se u cilju organizovanja proslava, donatorskih događaja, saradnje itd.

STANDARD 8. INFORMISANJE JAVNOSTI

Ustanove treba da objavljuju informacije o svojim aktivnostima i programima koje realizuju, koje su jasne, tačne, objektivne, aktuelne i lako dostupne. Smjernice: Informacije o aktivnostima ustanove korisne su za buduće i sadašnje studente, kao i za svršene studente, druge zainteresovane strane i javnost.
KRITERIJUMI
Ustanova pruža informacije o svojim aktivnostima i programima koje nudi, kao i kriterijumima za upis, planiranim ishodima učenja tih programa, kvalifikacijama koje dodjeljuje, procedurama za izvođenje nastave, učenje i provjeru znanja koji se koristi, stopama prolaznosti i prilikama za učenje koje su na raspolaganju njihovim studentima, kao i informacije o zapošljavanju diplomaca. MTF redovno ažurira na svom sajtu i društvenim mrežama (Facebook) sve informacije o svojim aktivnostima i studijskim programima, kriterijumima za upis, planiranim ishodima učenja. U tu svrhu publikuju se na nivou Univerziteta posebna publikacija (Informator za studente – dostupan na sajtu UCG-a), kao i brošure i flajeri, koji sadrže sve informacije o strukturi studija, ishodima učenja, aktivnostima Fakulteta i oni se distribuiraju prilikom posjeta srednjim školama u okviru predupisne kampanje. Pored toga, Fakultet ima i svoje promotivne materijale koje stavlja na uvid budućim studentima. Karijerni centar UCG-a, svake godine organizuje "<i>Dane otvorenih vrata</i>", gdje i MTF svojim učešćem i sopstvenim promotivnim materijalom, upriličavanjem prigodnih eksperimenata i drugih vidova promocije, upoznaje srednjoškolce i maturante sa svojim aktivnostima, studijskim programima i mogućnošću zaposlenja. Studenti MTF-a periodičnu učestvuju i u ekološkim aktivnostima kojima se promoviše značaj čuvanja životne sredine.

STANDARD 9. KONTINUIRANO PRAĆENJE I PERIODIČNO REVIDIRANJE PROGRAMA

Ustanove treba da prate i periodično revidiraju svoje programe kako bi osigurale postizanje ciljeva koji su pred njih postavljeni i odgovorile na potrebe studenata i društva. Revidiranje treba da bude usmjereno na kontinuirano poboljšanje programa. O aktivnostima koje se planiraju ili preduzimaju kao rezultat tih aktivnosti potrebno je obavijestiti sve aktere na koje se one odnose. Smjernice: Cilj redovnog praćenja, provjere i revidiranja studijskih programa je da se osigura njihova adekvatna realizacija i da se stvori efikasno okruženje za učenje i podršku studentima.
KRITERIJUMI
Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju sadržaj programa u svjetlu najnovijih istraživanja u datoj disciplini, čime se osigurava savremenost programa.
MTF periodično revidira sadržaje programa u kontekstu praćenja najnovijih istraživanja u datoj oblasti. Fakultet je 2019. i 2020. godine izvršio izmjene (manje od 30 ECTS) u nastavnim planovima, a koje su se odnosile na kurseve <i>Engleskog jezika</i> i inoviranja u smislu uvođenja novih kurseva i inoviranja ECTS kataloga.
Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju promjenjive potrebe društva.
Savremene potrebe tržišta rada, trendovi globalizacije i digitalizacije kao i pametni rast zahtijevaju opšta i posebna znanja, vještine i kompetencije, odnosno neophodnost njihove dinamične i efikasne implementacije u nastavne planove i programe. Metalurško-tehnološki fakultet obavlja djelatnost visokog obrazovanja objedinjujući obrazovni, naučnoistraživački i stručni rad. Opredjeljenje Metalurško-tehnološkog fakulteta je da kontinuirano i sistematski radi na razvoju i realizaciji kvalitetnih i inovativnih studija sa međunarodno uporedivim i tržišno primjenjivim ishodima učenja. Svjesni potrebe prilagođavanja tržištu rada i njegovoj konstantnoj promjeni, uprava Fakulteta je pristupila izradi Strategije razvoja u okviru strateškog pristupa UCG, čime je zacrtao svoje razvojne pravce i ciljeve (Pilog: <i>Strategija razvoja MTF-a za 2019-2024. god.</i>)
Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju opterećenje studenata, njihovo napredovanje kroz studije i završetak studija.
Prema ECTS katalozima, obim svakog studijskog programa na MTF-u za jednu studijsku godinu iznosi 60 ECTS kredita tj. po 30 ECTS kredita u ljetnjem i zimskom semestru. Jedan kredit odnosi se na 30 časova rada studenta. Broj kredita za pojedini predmet (kurs) određuje se prema broju časova nastave (teorijske i/ili praktične, predavanja, vježbe, praktikumi, seminari, praktična nastava, terenska nastava i drugo), vremenu potrebnom za samostalni rad (domaći zadaci, projekti, seminarski radovi i slično) i vremenu za učenje u pripremi za provjeru znanja i ocjenjivanje (testovi, kolokvijumi, izrada završnih radova, završni ispit, stručna praksa) i drugim oblicima angažovanja u skladu sa konkretnim studijskim programom. MTF pažljivo prati opterećenje studenata, njihovo napredovanje tokom studija sve do završetka.

Studenti preko svojih predstavnika u Vijeću MTF-a, Komisiji za akreditaciju i Komisiji za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta aktivno učestvuju u predlaganju izmjena i revizije koja se odnosi na opterećenje studenata.
Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju efikasnost procedura za provjeru znanja studenata.
Procedure za provjeru znanja studenata su definisane <i>Pravilima studiranja na osnovnim studijama, Pravilima studiranja na master studijama, Pravilima doktorskih studija</i>. Oblici ocjenjivanja su: testovi, kolokvijumi, seminarski radovi, domaći zadaci, završni ispit. Kolokvijumi i završni ispit se organizuju kao redovni i popravni. Studenti mogu polagati jedan kolokvijum ili završni ispit u toku jednog dana, a ne više od dva kolokvijuma ili završna ispita u toku sedmice (čl. 8 i čl. 34 Pravila). Kolokvijumi se izvode u terminima utvrđenim za izvođenje nastave iz predmeta iz kojih je predviđeno polaganje kolokvijuma (čl. 8 Pravila).
Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju studentska očekivanja, potrebe i zadovoljstva programom.
MTF kroz neposrednu komunikaciju sa predstavnicima studenata u Vijeću i putem studentskih anketa, prate uspješnost nastave, realizaciju studentskih očekivanja, potreba i zadovoljstva programom.
Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju okruženje za učenje i službe za pružanje podrške, te njihovu primjerenost svrsi programa.
U pogledu uslova za studiranje MTF je obezbijedio: -Profesori i saradnici na MTF-u daju podršku studentima u učenju kroz konsultacije i komunikaciju bilo direktno, putem platforme za učenje na daljinu i putem e-maila; -Laboratorije su opremljene sa svom neophodnom opremom za kvalitetno izvođenje nastave; -Računarska sala posjeduje kapacitete za 25 studenata; -U zgradi je dostupna biblioteka Tehničkih fakulteta i PMF i Univerzitetska biblioteka sa čitaonicom sa neophodnom literaturom; -Značajan dio literature (udžbenici i skripte) studentima se dostavljaju u papirnoj i elektronskoj formi. MTF donosi sve akte neophodne za realizaciju nastavnog procesa (odluke, rješenja, nastavne planove, raspored predavanja, raspored ispita, obavještenja i dr.) i implementira sve neophodne akte usvojene na nivou UCG (Statut, Pravila za upis i dr.).
Programi se redovno pregledaju i revidiraju, u šta su uključeni studenti i druge zainteresovane strane.
Odlukom br. 1798 od 22.10.2021. izabrani su novi članovi Komisije za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta na MTF, jer je prethodnoj Komisiji istekao mandat. Fakultet preko Komisije samostalno sprovodi postupak samoevaluacije i ocjene kvaliteta studijskih programa i uslova rada i Izvještaj dostavlja Vijeću MTF-a i Centru za kvalitet UCG. Vijeće MTF, uz učešće predstavnika studenata redovno analizira studijske programe i, ukoliko se ukaže potreba, vrši potrebne izmjene.

Prikupljene informacije se analiziraju, a program se prilagođava kako bi se osigurala njegova savremenost.
U proteklom akreditacionom periodu, u mjeri dozvoljenoj zakonskim aktima, izvršena je revizija svih studijskih programa koja podrazumijeva prilagođavanje savremenim naučnim i obrazovnim zahtjevima.
Objavljaju se revidirane specifikacije programa.
Sa revidiranim specifikacijama studijskih programa se upoznaju studenti i iste se objavljuju na web sajtu MTF i dostupne su svim zainteresovanim stranama.

STANDARD 10. CIKLIČNO EKSTERNO OBEZBJEĐENJE KVALITETA

Ustanove treba da periodično vrše proces eksternog obezbjeđenja kvaliteta u skladu sa ESG standardima. Smjernice: Eksterno obezbjeđenje kvaliteta u svojim različitim oblicima može potvrditi efikasnost unutrašnjeg obezbjeđenja kvaliteta ustanove, i može služiti kao katalizator poboljšanja i ponuditi ustanovi nove perspektive. Njime se, takođe, obezbjeđuju informacije kako bi se i ustanova i javnost uvjerile u kvalitet aktivnosti ustanove.
KRITERIJUMI
Ustanova vodi računa da se napredak koji je postignut od posljednje aktivnosti u oblasti obezbjeđenja kvaliteta uzima u obzir prilikom priprema za sljedeću. Nakon sprovedenog postupka samoevaluacije od strane Komisije za obezbjeđivanje i unapređenje kvaliteta na MTF-u, Izvještaj o samoevaluaciji se arhivira i služi kao osnova za sljedeću samoevaluaciju. Na osnovu onoga što je definisano kao dobra strana prethodnog procesa ili je definisano kao mogućnost, određuje se pristup narednoj fazi evaluacije. Pažljivo se analiziraju mogućnosti iz prethodnog perioda i način na koji se mogu prevesti u dobre strane funkcionisanja Fakulteta. Pri tome, rukovodeće strukture, vrše konsultacije i sa studentima, ali i svim socijalnim partnerima koji mogu dati doprinos boljem kvalitetu nastave, ali i naučno-istraživačkom radu na Fakultetu. Razmatraju se i nedostaci, na njima se strateški radi kako bi se pretvorili u buduće dobre strane rada Fakulteta.
Ustanova učestvuje u cikličnim postupcima eksternog obezbjeđenja kvaliteta koji u obzir uzimaju, gdje je to relevantno, uslove iz zakonodavnog okvira u kojem funkcionišu.
Budući da se zakonodavni okvir kojim se reguliše rad ustanova visokog obrazovanja u Crnoj Gori, često podvrgava izmjenama, dopunama ili usvajanju novog dokumenta prilagođenog EHEA potrebama, sve ustanove visokog obrazovanja u Crnoj Gori su u obavezi da uzimaju u obzir uslove iz važećeg zakonodavnog okvira u kojem funkcionišu i to onom dinamikom kako se taj okvir mijenja.